

Praktiska anvisningar

– Hälsa- och sjukvårdsansvar vid korttidsvistelse enligt LSS

2017

Länsgemensam ledning i samverkan

Inom socialtjänst och angränsande område Hälsa- och sjukvård i Kalmar län

Innehåll

1. Korttidsvistelse enligt LSS utanför det egna hemmet	3
1.1 Läns-gemensam ledning i samverkan.....	3
2. När hälso- och sjukvårdsinsatsen bedöms som egenvård	4
2.1 Landstingets ansvar	4
2.2 Handläggaren som bedömer insatsen	4
2.3 Enhetschefen ansvar	4
2.4 Vårdnadshavarnas ansvar	4
2.5. Dokumentation insats bedömd enligt egenvård	4
3. När hälso- och sjukvårdsinsatsen bedöms hälso- och sjukvård	5
3.1 Landstingets ansvar	5
3.2 Handläggaren som bedömer insatsen	5
3.3 Enhetschefens ansvar	5
3.4 Vårdnadshavarnas ansvar	6
4. Delegering	6
5. Dokumentation insats bedömd enligt hälso- och sjukvård.....	6
6. Avvikelser	7
7. Beslutad av och revideras.....	7

1. Korttidsvistelse enligt LSS utanför det egna hemmet

Korttidsvistelse utanför det egna hemmet för barn och ungdomar med funktionsnedsättning upp till 21 år, syftar till att ge den enskilde möjlighet till rekreation och miljöombyte eller för att ge anhöriga tillfälle till avlösning. Åldern 21 år är den mest vanliga åldern för när ungdomen slutar sin gymnasietid och därför är det vanligt förekommande att ungdomen beviljas korttidsvistelser enligt *Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)* till dess.

Korttidsvistelse för barn och ungdomar enligt LSS ska likställas med HVB- hem där landstinget har hälso- och sjukvårdsansvaret ¹.

Detta dokument avser praktiska anvisningar gällande hälso- och sjukvårdsansvar korttidsvistelse för barn och ungdomar enligt LSS på uppdrag av *Länsgemensam ledning i samverkan inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård*.

De praktiska anvisningarna syftar till att tydliggöra ansvaret för hälso- och sjukvårdsinsatserna när ett barn eller ungdom är beviljad korttidsvistelse enligt LSS. Övergångsriktlinjer, se [länk](#), gäller under 2017 för pågående beslut av korttidsvistelse LSS gällande hälso- och sjukvårdsansvaret.

Uppmärksamma att dessa praktiska anvisningar även gäller för beslut korttidsvistelse enligt LSS för vuxna personer samt insatsen korttidstillsyn för skolungdom.

Dokumentet är uppdelat enligt följande:

- När hälso- och sjukvårdsinsatsen bedöms som egenvård
- När hälso- och sjukvårdsinsatsen bedöms hälso- och sjukvård

1.1 Länsgemensam ledning i samverkan

I september 2013 antogs en ny struktur och modell för samverkan och gemensam ledning och styrning i Kalmar län, mellan de 12 kommunerna i Kalmar län samt Landstinget i Kalmar län. Samverkansmodellen bygger på ett antal årligt återkommande forum. Varje år hålls två presidiekonferenser med landstingspresidium, primärkommunala nämndens presidium och samtliga socialnämndspresidier i länets 12 kommuner. Konferenserna fokuserar på innehåll och resultat av arbetet samt fastställer riktning för nästkommande samarbetsperiod. Den Länsgemensamma ledningsgruppen leder arbetet i länet med utgångspunkt i presidiekonferensernas uppdrag och årliga aktivitetsplaner.

Informationsöverföringsgruppen som arbetar på uppdrag av *Länsgemensam ledning i samverkan inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård* kommer att ansvara för uppföljning och revidering av detta dokument.

¹ Prop. 1992/93:159 s. 182.

2. När hälso- och sjukvårdsinsatsen bedöms som egenvård

I detta avsnitt beskrivs vem som ansvarar för vad när den enskilde beviljats korttidsvistelse enligt LSS och hälso- och sjukvårdsinsatsen bedömts som egenvård.

2.1 Landstingets ansvar

Landstinget gör bedömningen om den enskildes hälso- och sjukvårdsinsats är egenvård eller hälso- och sjukvård inför korttidsvistelsen. Om bedömning av insatsen är egenvård ska ett egenvårdsintyg skrivas som lämnas till vårdnadshavaren.

Den legitimerade yrkesutövaren på landstinget som gjort bedömningen ansvarar för att informera, planera, dokumentera, följa upp och ompröva egenvården (*Praktiska anvisningar-egenvård 26 januari 2017*).

2.2 Handläggaren som bedömer insatsen

Vid ansökan om korttidsvistelse enligt LSS, uppmanar handläggaren vårdnadshavarna att ta kontakt med landstinget för en ny bedömning gällande om insatsen under korttidsvistelse ska hanteras som egenvård eller hälso- och sjukvårdsinsats.

Handläggaren stämmer av om egenvårdsintyget innehåller nödvändiga uppgifter och fattar därefter beslut om insatsen egenvård.

Kopia på egenvårdsintyget ska skickas till enhetschefen på korttid enligt LSS.

2.3 Enhetschefen ansvar

Vid behov ansvarar enhetschefen för att kalla till en Samordnad Individuell Plan (SIP) innan den enskilde påbörjar sin korttidsvistelse enligt LSS alternativt vid enklare ärenden kontaktas den angivna personen på egenvårdsintyget som har till uppgift att instruera egenvården.

Enhetschefen tar kontakt med vårdnadshavarna inför korttidsvistelsen för planering. Ansvarar vidare för att vara uppdaterad på de eventuella förändringar som tillstött inför en korttidsvistelse då denne ansvarar för att säkerställa att en god vård och omsorg kan bedrivas. Enhetschefen ska leda arbetet och fördela arbetsuppgifterna efter svårighetsgrad och med hänsyn till behovet av kompetens och yrkeserfarenhet. Enhetschefen har ansvar för att den personal som ska utföra olika arbetsuppgifter har den kompetens som behövs för detta. Åtterrapporering sker till ansvarig inom hälso- och sjukvården på landstinget vid förändringar utifrån egenvårdsintyget.

2.4 Vårdnadshavarnas ansvar

Vårdnadshavarna ansvarar för att överlämna egenvårdsintyget till handläggaren i samband med ansökan om korttidsvistelse enligt LSS.

Inför varje korttidsvistelse ansvarar vårdnadshavarna för att det alltid medföljer en uppdaterad läkemedelslista och ska alltid meddela korttidsboendet om förändringar i den enskildes hälsotillstånd i god tid inför korttidsvistelsen.

2.5. Dokumentation insats bedömd enligt egenvård

Landstingets ansvar

Bedömning, analys av risk och utförare av egenvården ska dokumenteras i landstingets patientjournal. Uppföljning av egenvården samt vem som ska kontaktas på landstinget vid förändring av hälsotillstånd ska planeras och dokumenteras av den som bedömer om egenvård. Den enskilde/ vårdnadshavare ska få ett exemplar på planeringen av egenvården.

Kommunens ansvar

Enhetschefen ansvarar för att en genomförandeplan utformas utifrån egenvårdsintyget. Enhetschefen ansvarar för att dokumentation kring egenvården förs i den enskildes sociala genomförandejournal. Fungerar inte egenvården ska återkoppling ske till den som gjort bedömningen.

3. När hälso- och sjukvårdsinsatsen bedöms hälso- och sjukvård

I detta avsnitt beskrivs vem som ansvarar för vad, när den enskilde beviljats korttidsvistelse enligt LSS och hälso- och sjukvårdsinsatsen bedömts som en hälso- och sjukvård.

3.1 Landstingets ansvar

Om hälso- och sjukvården har bedömt att insatsen är hälso- och sjukvård är det landstinget som har ansvaret under korttidsvistelsen enligt LSS. Ansvaret för en hälso- och sjukvårdsinsats kan inte överföras till kommunens sjuksköterskor inom hemsjukvården. Landstinget har ansvaret att fatta delegeringsbeslut till personalen vid korttidsvistelse enligt LSS om det kan bedömas patientsäkert. Med delegeringsbeslut medföljer ansvaret för att praktiskt informera och instruera personalen inför korttidsvistelsen enligt LSS. Landstinget ansvarar för att en fast vårdkontakt utses för den enskildes kontakter vid korttidsvistelse, vanligtvis den som har mest kontakt med den enskilde. Inför korttidsvistelsen ska det tydliggöras vem personalen ska kontakta vid akuta situationer eller vid förändringar dag, kväll, natt samt helg.

Landstinget ansvarar också för att informera, planera dokumentera, följa upp och ompröva hälso- och sjukvårdsåtgärden.

Landstinget ansvarar för att kunskapstest avseende delegering för läkemedel utförs enligt bifogad länk. <https://moodle.demenscentrum.se/moodle/login/index.php>

3.2 Handläggaren som bedömer insatsen

Ansvarar för att i samband med ansökan om korttidsvistelse enligt LSS uppmana vårdnadshavarna att ta kontakt med landstinget för ny bedömning av om hälso- och sjukvårdsinsatsen är egenvård eller hälso- och sjukvård.

Vid ärenden som innefattar avancerad hälso- och sjukvård ska handläggaren i ett tidigt skede samråda med enhetschefen för planering av SIP.

3.3 Enhetschefens ansvar

Enhetschefen kontaktar parterna i ärendet för planering av SIP när legitimerad yrkesutövare inom landstinget gjort bedömningen att insatsen ska bedrivas som hälso- och sjukvård. Enhetschefen tar kontakt med vårdnadshavarna inför korttidsvistelsen. Ansvarar vidare för att vara uppdaterad på de eventuella förändringar som tillstött inför en vistelse då denne ansvarar för att säkerställa den enskildes vård och omsorg.

Enhetschefen ska leda arbetet och fördela arbetsuppgifterna efter typ och svårighetsgrad och med hänsyn till behovet av kompetens och yrkeserfarenhet. Enhetschefen har ansvar för att den personal som ska utföra olika arbetsuppgifter har den kompetens som behövs för detta. Enhetschefen ansvarar för att personalen har den grundkompetens som krävs för att kunna få delegerade arbetsuppgifter. Enhetschefen är den som meddelar landstinget när ny personal anställs för ett eventuellt delegeringsbeslut ifrån legitimerad yrkesutövare på landstinget.

Enhetschefen ansvarar för att säkerställa att läkemedlen förvaras oåtkomliga för obehöriga samt förvaras på ett sätt som överensstämmer med tillverkarens anvisningar.

3.4 Vårdnadshavarnas ansvar

Inför varje korttidsvistelse ansvarar vårdnadshavarna för att det alltid medföljer en uppdaterad läkemedelslista och ska alltid meddela korttidsboendet om förändringar i den enskildes hälsotillstånd i god tid inför korttidsvistelsen.

4. Delegering

Innan delegering utfärdas skall kontakt tas med ansvarig enhetschef på korttid enligt LSS.

Landstingets ansvar

Landstinget ansvarar för alla hälso- och sjukvårdsåtgärder som bedrivs på korttidsvistelse enligt LSS.

Landstinget fattar delegeringsbeslut enligt SOFS 1997:14 till personalen på korttidsvistelse enligt LSS. De delegeringar som utfärdas ska vara klart definierade, vara personliga, tidsbestämda och omprövas vid behov. Delegeringarna gäller max ett år.

Blankett *Delegeringsbeslut* används (Bilaga 1).

Kommunens ansvar

Kommunen har ett arbetsmiljöansvar för sin personal och har därmed ett ansvar för att personalen på korttid enligt LSS har en viss grundkompetens i hälso- och sjukvård. Det är kommunens legitimerade personal som bistår enhetschefen med den grundkompetens som krävs för att kunna få delegerade arbetsuppgifter.

5. Dokumentation insats bedömd enligt hälso- och sjukvård

Landstingets ansvar

Bedömning, analys av risk och utförare av hälso- och sjukvårdsinsatsen ska dokumenteras i landstingets patientjournal. Uppföljning av hälso- och sjukvårdsinsatsen samt vem som ska kontaktas på landstinget vid förändring av hälsotillstånd ska planeras och dokumenteras.

Vidare ansvarar landstinget för att signeringslistor finns på korttiden och följer upp att hälso- och sjukvårdsåtgärden är utförd enligt överenskommelse.

Fast vårdkontakt på landstinget ansvarar för sammanfattning av dokumentationen från korttidsvistelsen till patientjournalen.

Kommunens ansvar

Enhetschefen ansvarar för att en genomförandeplan utformas.

Personal på korttiden ska signera att hälso- och sjukvårdsåtgärd är utförd på signeringslista. Signeringslistan skall vid varje månadsskifte överlämnas till den fasta vårdkontakten på landstinget utsedd för den enskilde.

Förändringar i den enskildes hälso- och sjukvårdstillstånd ska dokumenteras på avsett formulär för journalföring av hälso- och sjukvårdsinsatser av personalen (se bilaga 2).

En gång i månaden skickas kopia av journalanteckningarna tillsammans med signeringslistor, om man inte kommer överens om annat, till den fasta vårdkontakten på landstinget som i sin tur ansvarar för sammanfattning till patientjournalen på landstinget.

6. Avvikelser

Om den enskilde har drabbats av eller utsatts för risk att drabbas av skada eller sjukdom i samband med egenvård eller hälso- och sjukvårdsinsats under korttidsvistelsen kontaktas den fast vårdkontakten samt vårdnadshavare för åtgärd. Avvikelse ska dokumenteras i landstingets avvikelssystem LISA som används mellan kommun och landsting samt i den enskildes journal.

7. Beslutad av och revideras

Länsgemensam ledning i samverkan inom socialtjänst och angränsande område Hälso- och sjukvård i Kalmar län den 2017-04-10.

Gäller ifrån 2017-04-17 för nya ärenden.

Revideras årligen eller vid behov av *Informationsöverföringsgruppen*.

Delegeringsbeslut

Härmed delegeras till:

Personnummer:	Namn:
Befattning:	Arbetsplats:

för vilken jag bedömer har kunskap om samt kan utföra följande hälso- och sjukvårdsuppgift (-er) på ett tillfredsställande sätt, dvs. är reellt kompetent.

Delegeringen omfattar:

- Överlämna iordningsställd läkemedelsdos från apodos eller dosett
- Iordningsställa och administrera tillfällig läkemedelsdos
- Iordningsställa och administrera flytande läkemedel
- Iordningsställa och administrera subcutan injektion av Insulin med penna
- Administrera subcutan injektion ...
- Iordningsställa och administrera inhalationsbehandling, pulver/spray
- Administrera depotplåster Administrera ögon/öron droppar/salva
- Administrera supp/klysmarectiol Utföra RIK – Ren intermittert kateterisering
- Utföra sondmatning via infart genom bukvägg
- Annat: ...

Delegeringen gäller för de personer som har beviljad korttidsvistelse på ovanstående enhet

Delegeringen gäller endast för:

Personnummer på den enskilde:	Namn på den enskilde:
-------------------------------	-----------------------

Ovanstående kommunal vård- och omsorgspersonal har erhållit undervisning, instruktion och uppföljande kunskapstest angående utförande av ovan angivna arbetsuppgifter. Hon/han äger rätt att självständigt och enligt föreskrifter utföra uppdraget under tiden:

Giltig fr.o.m:	Giltig t.o.m:
----------------	---------------

Delegerad av:

Namnunderskrift:	Titel:
Namnförtydligande:	Ort och datum:

Jag har tagit del av ovanstående, accepterar uppdraget och är medveten om att jag ansvarar för utförandet av arbetsuppgifterna. Jag har tagit del av följande författningar:

- **SOSFS (M) 1997:14** Delegering av arbetsuppgifter inom hälso- och sjukvården
- **SOSFS 2000:1 och SOSFS 2001:17** Läkemedelshantering inom hälso- och sjukvården
- **SFS 2010:569** Patientsäkerhetslagen
- **SOSFS 2011:9 (M och S)** Föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete
- **SOSFS 2010:4 (M)** Ändring i föreskrifterna och allmänna råden (**SOSFS 2005:28**) om anmälningsskyldighet enligt Lex Maria

Delegeringen accepteras:

Namnunderskrift:	Signatur:	Titel:
Namnförtydligande:	Ort och datum:	

Arbetsledare har informerats och tagit del:

Namnunderskrift:	Titel:
Namnförtydligande:	Ort och datum:

Delgivning:

Delegatör (original)
 Arbetstagaren (kopia)
 Arbetsplatsen (kopia)

Delegeringsbeslutet ska förvaras minst 3 år sedan det upphört att gälla

